

„Конетѣ, съ които си служатъ въ време на война, свободно си пасатъ постоянно по полянитѣ и никой не може да ги язди, освенъ въ време на война. Ако уловятъ нѣкого, че ги язди извънъ това време, убиватъ го.“

За военната подготовка на прабългарския и маджарски стрелецъ, както и за успѣха съ подобна тактика, е имало нужда отъ хора, които да не живѣятъ въ удобства, а въ постоянни упражнения и постоянна борба съ природата. Както днесъ синоветѣ на пустата, така и тѣ сж били научени да търпятъ студове и жега, пека на слънцето и леденитѣ бури на зимата. Само съ такива хора Чингисхановата войска е могла да покори всичко отъ Жълтото до Адриатическо морета. Той ималъ една войска отъ хора, които еднакво могли да понасятъ студоветѣ на северния Сибиръ и жегитѣ на Индия и винаги сж били победители. Студъ, жега и изнемогвания не сж могли да ги надвиятъ. Само такива хора иматъ мускули, годни да употребяватъ лжкъ, като смъртоносно оръжие, обръщайки се назадъ отъ бѣгащия конь. Тѣ сж имали нужда отъ коне сжщо така подвижни, издържливи, свикнали на всичко, живущи свободно, пасейки по поляни зиме и лѣте и неупотрѣбавани никога за друго, освенъ за военни цели.

За конетѣ на прабългаритѣ знаемъ отъ резултатитѣ на най-новитѣ разкопки: презъ 1934 г. въ една могила при крепостта на Плиска намѣрихъ въ единъ прабългарски гробъ цѣлъ скелетъ на единъ конь, само главата му бѣ разрушена — сигурно е билъ убитъ отъ ударъ въ главата. Въ сжщото време, въ другъ прабългарски гробъ при Мадара, В. Миковъ намѣри части отъ конски скелетъ.

Възъ основа на остеоложки изследвания, правени върху конски костенъ материалъ отъ разкопкитѣ въ Мадара и Плиска, Р. Поповъ прави следнитѣ заключения:

1) Както въ Мадара, така и въ Плиска е имало две конски раси съ леко тѣлосложение, лекоподвижни: една по-дребна (*equus caballus minor*) и втора по едра (*equus caballus maior*).

2) По раса българскитѣ коне отъ Мадара и Плиска напълно съответствуватъ на староунгарскитѣ раси отъ IX — X в.